

KONTROLLUTVALET I LINDÅS KOMMUNE SÆRUTSKRIFT

Møte: 26. oktober 2016 kl. 09.00 – ca. 11.30
Stad: Formannskapssalen, rådhuset
Tilstade: Peder Jøsendal (leiar), Rolf Henning Hegland (nestleiar), Kåre Helge Østrem og Anne Kristin Tonning
Forfall: Hege Kristine Mjelde (ikkje møtt)
Innkalla: Rådmann Ørjan Raknes Forthun
Frå revisjonen: Espen Hordvik (til sak 47/16 og 48/16) og Frode Løvlie (til sak 49/16, 50/16 og 51/16)
Sekretær: Tonje Husum Aarland

50/16 Plan for selskapskontroll

Saksvedlegg: *Plan for selskapskontroll, Deloitte AS*

Ifølgje kommunelova § 77 nr. 5 skal kontrollutvalet sjå til at det blir ført kontroll med forvaltninga av kommunen sine eigarinteresser. Etter § 13 andre ledd i forskrift om kontrollutval i kommunar og fylkeskommunar, skal det «*minst en gang i valgperioden utarbeides plan for gjennomføring av selskapskontroll. Dette skal skje senest innen utgangen av året etter at kommunestyret er konstituert.*». Tredje ledd fastsett at kommunestyret vedtar planen.

For å utarbeide plan for selskapskontroll er det gjennomført ei risiko- og vesentlegvurdering for å velje ut relevante selskap og område for selskapskontroll. Det er spesielt desse forholda som er vurdert: 1. Risiko for at selskapet ikkje driv i tråd med kommunestyret sine vedtak og føresetnader; 2. Risiko for at selskapet ikkje driv i tråd med lover og reglar og på ein økonomisk forsvarleg måte; 3. Risiko for at den som forvaltar kommunen sine eigarinteresser i selskapet ikkje gjer dette i samsvar med kommunestyret sine vedtak og føresetnader.

Under følgjer prioriterte selskapskontrollar. Endeleg utforming av problemstillingar og timeomfang vil bli gjort i samband med den einskilde bestillinga av selskapskontroll. Dersom kommunestyret ber kontrollutvalet gjennomføre ein selskapskontroll, eller kontrollutvalet gjer risiko- og vesentlegvurderingar som tilseier at andre selskapskontrollar bør prioriterast, kan kontrollutvalet avvike frå vedteke plan for selskapskontroll.

Prosjekt	Tema
1 Eigarskapsforvaltninga	<ul style="list-style-type: none">• System og rutinar for oppfølging av eigarskapa• Rutinar for val av styrerepresentantar• Opplæring av styrerepresentantar• Rapportering til kommunestyret
2 Knarvik Industri og Miljø AS	<ul style="list-style-type: none">• Eigarinteresser• Drift i selskapet• Etterleving av regelverk for arbeidsmarknadsbedrifter

Samrøystes vedtak:

Kontrollutvalet vedtek plan for selskapskontroll 2016 – 2020 slik den ligg føre. Kontrollutvalet ser det som naudsynt at ein kan foreta endringar i dei prioriterte prosjekta i planperioden og eventuelt komme inn med nye prosjekt dersom det er meir aktuelt.

Kontrollutvalet sitt framlegg til vedtak i kommunestyret:

Kommunestyret vedtek plan for selskapskontroll 2016 – 2020 slik den ligg føre. Kommunestyret gir kontrollutvalet fullmakt til å endre på prioriteringane og eventuelt velje andre prosjekt dersom det skulle vere meir aktuelt.

Knarvik, 26.10.2016

Peder Jøsendal, leiar

Tonje Husum Aarland, sekretær

Lindås kommune
Plan for selskapskontroll
2016 – 2020

Innhold

1	Innleiing	5
1.1	Krav til selskapskontroll	5
1.2	Plan for selskapskontroll	5
1.3	Former for selskapskontroll	6
1.4	Risiko- og vesentleganalyse	6
2	Oversikt over selskap	8
2.1	Oversikt over selskap omfatta av kommuneloven § 80	8
2.2	Oversikt over selskap som ikkje er omfatta av kommuneloven § 80	9
3	Selskapskontroll 2016-2020	11
4	Gjennomføring av selskapskontroll	12
4.1	Framgangsmåte	12
4.2	Gjennomføring og rapportering	12

1 Innleiing

1.1 Krav til selskapskontroll

Ifølgje kommuneloven § 77 nr. 5 skal kontrollutvalet sjå til at det blir ført kontroll med forvaltninga av kommunen sine eigarinteresser.

I forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner § 14 står det:

Kontrollutvalget skal påse at det gjennomføres kontroll med forvaltningen av eierinteressene i de selskaper som er omfattet av slik kontroll, herunder å kontrollere om den som utøver kommunens eller fylkeskommunens eierinteresser i selskaper gjør dette i samsvar med kommunestyrets/fylkestingets vedtak og forutsetninger (eierskapskontroll). Selskapskontrollen kan også omfatte forvaltningsrevisjon, jf. forskrift om revisjon i kommuner og fylkeskommuner kap. 3.

1.2 Plan for selskapskontroll

Etter § 13 i forskrift om kontrollutval i kommunar og fylkeskommunar skal kontrollutvalet;

... minst én gang i valgperioden og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide en plan for gjennomføring av selskapskontroll. Planen skal baseres på en overordnet analyse av kommunens eller fylkeskommunens eierskap ut fra risiko- og vesentlighetsvurderinger, med sikte på å identifisere behovet for selskapskontroll på de ulike sektorer og med de ulike selskapene. Planen vedtas av kommunestyret, som kan delegere til kontrollutvalget å foreta endringer i planperioden.

Innhaldet i § 13 i forskrifta må sjåast i samanheng med kommunelova § 80, som omhandlar kva selskap kontrollutvalet og kommunen sin revisor har full innsynsrett i. Det går fram av § 80, 1. ledd at innsynsretten er avgrensa til:

- interkommunale selskap,
- aksjeselskap kommunen eig aleine eller saman med andre kommunar eller fylkeskommunar,
- heileigde dotterselskap til slike selskap.

Sjølv om innsynsretten er meir avgrensa, vil kontrollansvaret også omfatte selskap og verksemder som ikkje kjem inn under kommunelova § 80. Dette er:

- selskap der kommunen har aksjar, men der det også er private aksjeeigarar.

1.3 Former for selskapskontroll

Det er to former for selskapskontroll: obligatorisk eigarskapskontroll og valfri forvaltningsrevisjon.

1.3.1 Obligatorisk eigarskapskontroll

Eigarskapskontroll omfattar berre kommunen si eigarskapsforvaltning, og krev ikkje innsyn i enkeltvise selskap. Slike selskapskontrollar kan anten omfatte kommunen si oppfølging av heile eigarskapsporteføljen eller kommunen si eigarskapsoppfølging av enkeltvise selskap. Eigarkontrollen kan for eksempel omfatte:

- kontroll av at kommunen har tilstrekkeleg oversikt og kontroll med eigarskapa
- kontroll av at eigarskapa er føremålstenlege i forhold til føremål og type verksemd
- kontroll av val og opplæring av eigarrepresentantar
- kontroll av at den som forvaltar kommunen sine eigarinteresser opptrer i samsvar med kommunen sine vedtak og føresetnader

1.3.2 Valfri forvaltningsrevisjon

Selskapskontroll kan også gjennomførast som ein forvaltningsrevisjon av utvalde selskap. Det er ikkje pålagt å gjennomføre forvaltningsrevisjon i selskapa, men kommunen kan gjennomføre forvaltningsrevisjonar dersom vurdering av risiko og vesentlegheit tilseier det. Forvaltningsrevisjon omfattar systematiske vurderingar av økonomi, produktivitet, måloppnåing og verknad ut frå kommunestyret sine vedtak og føresetnader. Ein forvaltningsrevisjon av eit selskap kan for eksempel omfatte:

- kontroll av om selskapet etterlev krav og føringar frå eigarane
- kontroll av om selskapet etterlev krav i relevant regelverk (for eksempel aksjelov/IKS-lov)
- kontroll av om selskapet har tilstrekkeleg system og rutinar for internkontroll
- kontroll av om selskapet har ein forsvarleg økonomi

1.4 Risiko- og vesentleganalyse

For å utarbeide plan for selskapskontroll er det gjennomført ei risiko- og vesentlegvurdering for å velje ut relevante selskap og område for selskapskontroll. Det er spesielt desse forholda som er vurdert:

1. Risiko for at selskapet ikkje driv i tråd med kommunestyret sine vedtak og føresetnader.
2. Risiko for at selskapet ikkje driv i tråd med lover og reglar og på ein økonomisk forsvarleg måte.
3. Risiko for at den som forvaltar kommunen sine eigarinteresser i selskapet ikkje gjer dette i samsvar med kommunestyret sine vedtak og føresetnader.

Informasjonen som ligg til grunn for risiko- og vesentleganalyse, og for utveljing og prioritering av prosjekt, er samla inn gjennom fleire aktivitetar som har involvert både politisk leiding, administrativt tilsette og kontrollutvalet. Mellom anna har følgjande aktivitetar blitt gjennomført:

- Dokument- og statistikkanalyse
- Prosessmøte i kontrollutvalet
- Spørjeundersøking for tilsette i kommunen
- Intervju med administrative og politiske leiarar i kommunen

Informasjonen som har blitt samla inn gjennom desse aktivitetane har gitt ei god oversikt over risiko-områda knytt til forvaltning av eigarskap. Analysen er samla i eit analysegrunnlag som ligg til grunn for kontrollutvalet si utveljing og prioritering av selskapskontrollprosjekt.

2 Oversikt over selskap

Under følger ei oversikt over selskap kommunen har eigarskap i. Selskapa blir presentert i to tabellar. Den første tabellen inneheld selskap som kjem inn under § 80 i kommunelova (interkommunale selskap og aksjeselskap som er heileigd av kommunen eller eigd saman med andre kommunar og/eller fylkeskommunar).

Den andre tabellen inneheld oversikt over selskap som kommunen har eigarskap i, men som ikkje kjem inn under § 80 i kommunelova. Det inneber at det er innslag av private eller statlege eigardeler. Desse selskapa har kommunen ikkje meir innsynsrett i enn dei andre aksjonærane. Kommunen kan likevel gjennomføre avgrensa selskapskontrollar med omsyn til i kva grad selskapet opptrer i samsvar med eigarane sine intensjonar, om val og opplæring av styrerepresentantar skjer etter kommunen sine reglar og rutinar, om rapporteringa frå selskapet samsvarar med retningslinjer mv.

2.1 Oversikt over selskap omfatta av kommuneloven § 80

Selskap	Føremål	Eigardel
Knarvik Industri og Miljø AS	Verksemda sitt føremål er å ivareta viktige sosialpolitiske føremål i Lindås kommune. Gjennom å leggje til rette og tilby tenester kommunen har trong for i sitt virke, skal verksemda kunne fungere som kommunen sitt fremste organ for arbeidstrening, habilitering, rehabilitering, attføring, aktivisering og varig verna arbeid for menneske som har trong for slikt arbeid i regi av kommunen. Verksemda har avtalar med ulike offentlege instansar, mellom anna NAVog Hordaland fylkeskommune.	100 %
Lindås Tomteselskap AS	Verksemda skal erverva areal, planleggja, tilretteleggja og omsetja nærings- og bustadtomter i Lindås kommune, og elles ivareta kommunen si forretnings-interesse i utbyggingsområda. Verksemda kan og stå for oppføring og utleige av næringsbygg samt driva eller delta i anna verksemd med føremål å fremja næringsutvikling, herunder også rådgjevingsteneste. Som ledd i den sosiale bustadbygginga kan selskapet ta på seg å oppføre bustader både med sikte på sal og utleie.	100 %
Nordhordland og Gulen Interkommunale Renovasjonsselskap IKS (NGIR)	Selskapet sitt føremål er å følgje opp fellesoppgåver i til ei kvar tid gjeldande avfallsplanar i NGIR-regionen. Dette inneber: 1. Å være pådrivar i arbeidet for reduserte avfallsmengder og auka gjenvinning.2. Å samordne arbeidet med utarbeiding og oppfølging av avfallsplanar for medlemskommunane, og å utarbeide framlegg til planar for felles tiltak og aktivitetar. 3. Å planleggje, byggje og drive anlegg som sikrar ei miljømessig og samfunnsøkonomisk forsvarleg sluttbehandling av restavfall. 6. Å stå for oppsamling, innsamling og transport av avfall og slam.	40 %
Nordhordland Utviklingsselskap IKS (tidlegare Regionrådet for Nordhordland)	Verksemda skal arbeide i samsvar med det politiske organet RNH sitt føremål. Ivareta økonomiske og administrative oppgåver for RNH. Ivareta saksførebuing og sakshandsaming av saker for RNH. Gjennomføre utviklingsarbeid som er i tråd med føremålet til RNH. Ta på seg økonomiske og administrative oppgåver samt utviklingsoppdrag for eigarkommunane etter særskild avtale. Verksemda kan inngå samarbeidsavtalar med	34,87 %

	kommunar, fylkeskommunar og andre verksemdar. Verksemda kan gå inn som eigar i andre verksemdar, innanfor rammene til kommunelova og andre lover og føresegner knytt til kommunar si deltaking i verksemdar/forretningsdrift.	
Region Nordhordland Helsehus IKS	Verksemda skal planlegge og byggje eit region- og helsehus til offentlig tenesteyting, fortrinnsvis helse- og omsorgstenester for kommunane i region Nordhordland. Verksemda skal drifte og leige ut lokale til offentlig tenesteyting, fortrinnsvis helse- og omsorgstenester for kommunane i region Nordhordland. Leigeinntektene skal dekke kapitalkostnadane, drift- og vedlikehaldskostnadane samt felleskostnader til selskapet. Verksemda kan inngå samarbeidsavtalar og forpliktande leigeavtalar med kommunar, fylkeskommunar, helseføretak og andre verksemdar. Selskapet kan gå inn som eigar i andre verksemdar, innanfor rammene til kommunelova og andre lover og føresegner knytt til kommunar si deltaking i verksemdar/forretningsdrift.	30,1 %

2.2 Oversikt over selskap som ikkje er omfatta av kommuneloven § 80

Selskap	Føremål	Eigardel
Lindås Senterbygg AS	Verksemda sitt føremål er investering i og utleie av fast eigendom samt anna verksemd som naturleg fell under dette ved aksjekjøp eller på annan måte.	22,83 %
Sambandet Vest AS	Verksemda skal arbeide for å realisere infrastruktur knytt til et tverrsamband mellom kommunane Øygarden, Askøy, Meland og Radøy for å binde saman olje- og gassdestinasjonane Kollsnes og Mongstad. Medrekna sikre tilfredsstillande transportkapasitet nord/sør på Askøy gjennom Rv 562 mellom dette tverrsambandet og nytt Sotrasamband. Det skal være eit særlig fokus på å utvikla eit tverrsamband som ivareteke eit einskapleg miljøperspektiv. Verksemda skal jobbe aktivt med utredningar og planar som er nødvendige for lokale, regionale og nasjonale vedtak i denne samanheng.	13,75 %
Mongstad Vekst AS	Verksemda sitt føremål er å legge til rette for utvikling og drift av næringspark på Mongstad i Lindås og Austrheim kommunar, medrekna å drive verksemd som inngår i slik tilrettelegging.	12,50 %
Landbrukets Eigedomsselskap AS	Verksemda sitt føremål er å tileigna seg og eiga/disponere forretnings- og kontorbygg, industribygg/areal, og leige ut desse først og fremst til tiltak i landbruket.	11,80 %
Industriutvikling Vest AS	Verksemda sitt føremål er å være inkubatorverksemd for å utvikle ny og lønsam forretningsverksemd med utgangspunkt i verksemda på Mongstad spesielt og Nordhordland/Bergensregionen generelt. For å oppnå dette skal ein ha eit bredt perspektiv. Verksemda skal være aktiv i en tidlig fase, men kan og ha eigardeler i etablerte verksemdar..	4,375 %
BKK AS	Verksemda sitt føremål er produksjon, overføring, distribusjon og omsetning av energi, samt anna verksemd knytt til disse områda. Verksemda kan og drive, saman med eller ved deltaking i andre føretak, med tilsvarande eller liknande formål.	1,95 %
Gløde AS (Tidlegare MAKS Meland Arbeids- og Kompetansesenter og Nordhordland Industriservice AS)	Verksemda skal arbeide med arbeidsinkludering, kompetanseformidling og verksemd i samband med dette. Verksemda si målsetjing er å gjennom arbeid og tenester å styrke den enkelte sin moglegheit til sjølv å nå måla sine. Målgruppa er personar som treng: Varig tilrettelagt arbeid, arbeidstrening, avklaring, opplæring og hjelp til å komme ut i ordinært arbeid. Med arbeid meiner ein prosess som fører til verdiauke av varer og tenester som skal ut i ein marknad. Gløde AS kan delta i andre selskap.	Eigardel ukjend

Biblioteksentralen SA	Verksemda skal være eit serviceorgan for alle typar offentlege bibliotek. Biblioteksentralen har til oppgåve å vere hovudleverandør av produkt og tenester til bibliotek og liknande institusjonar. I tillegg kan Biblioteksentralen delta i/etablere verksemd med det formål å betene det totale bok-, informasjon- og kunnskapsmarknaden.	Eigardel ukjend
------------------------------	---	-----------------

3 Selskapskontroll 2016-2020

Under følgjer prioriterte selskapskontrollar. Under kvar selskapskontroll er det foreslått relevante tema i samsvar med den analysen som har blitt gjennomført. Endeleg utforming av problemstillingar og timeomfang vil bli gjort i samband med den einskilde bestillinga av selskapskontroll.

Prosjekt	Tema
1 Eigarskapsforvaltninga	<ul style="list-style-type: none">• System og rutinar for oppfølging av eigarskapa• Rutinar for val av styrerepresentantar• Opplæring av styrerepresentantar• Rapportering til kommunestyret
2 Knarvik Industri og Miljø AS	<ul style="list-style-type: none">• Eigarinteresser• Drift i selskapet• Etterleving av regelverk for arbeidsmarknadsbedrifter

Dersom kommunestyret ber kontrollutvalet gjennomføre ein selskapskontroll, eller kontrollutvalet gjer risiko- og vesentlegvurderingar som tilseier at andre selskapskontrollar bør prioriterast, kan kontrollutvalet avvike frå vedteke plan for selskapskontroll. Dersom kontrollutvalet finn det hensiktsmessig kan plan for selskapskontroll rullerast i løpet av perioden.

4 Gjennomføring av selskapskontroll

4.1 Framgangsmåte

Uavhengig av kva form for selskapskontroll som gjennomførast, vil revisjonen følgje standard for forvaltningsrevisjon (RSK 001), så langt dette er praktisk mulig, ettersom det ikkje er utarbeidd ein eigen standard for selskapskontroll.

Kva metodar som blir brukt for datainnsamlinga i dei ulike selskapskontrollane er avhengig av endelege problemformuleringar i dei enkelte prosjekta. Generelt blir det brukt ein kombinasjon av fleire metodar for å sikre tilstrekkeleg bredde i datamaterialet til å kunne utføre ein heilskapleg analyse og vurdering. Ein slik metodetriangulering bidrar også til kvalitetssikring ved at ein kan samanlikne funn frå dei ulike tilnærmingane.

Moglege metodar for datainnsamling og -analyse kan være:

- dokumentanalyse
- elektroniske spørjeskjema
- intervju
- dataanalyse
- testing av kontrollar og rutinar

Det sentrale for å kunne gjennomføre vellykka selskapskontrollar er at kontrollutvalet saman med revisjonen avgrensar og definerer prosjekta ved hjelp av å konkretisere føremål, kva problemstillingar som skal bli undersøkt og kva kriterium ein forventar at revisor skal leggje til grunn. Dette kan gjerast ved bestilling av dei enkelte prosjekta. Før ein selskapskontroll blir starta opp skal kontrollutvalet godkjenne ein prosjektplan som skildrar korleis prosjektet skal gjennomførast.

4.2 Gjennomføring og rapportering

Revisjonen vil alltid starte ein selskapskontroll med å sende eit oppstartsbrev med informasjon om prosjektet til rådmannen og eventuelt det aktuelle selskapet. Rapporten vil også bli sendt til høyring til rådmannen og eventuelt det aktuelle selskapet før rapporten blir lagt fram for kontrollutvalet. Etter at kontrollutvalet har handsama rapporten blir det utarbeidd ei innstilling som blir sendt over til kommunestyret saman med rapporten.

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, a UK private company limited by guarantee, and its network of member firms, each of which is a legally separate and independent entity. Please see www.deloitte.no for a detailed description of the legal structure of Deloitte Touche Tohmatsu Limited and its member firms.

Deloitte Norway conducts business through two legally separate and independent limited liability companies; Deloitte AS, providing audit, consulting, financial advisory and risk management services, and Deloitte Advokatfirma AS, providing tax and legal services.